

Валюта рыногу (2016-жылдын ноябрь айы)

Кароого алынган мезгил ичинде доллардын алмашуу курсу өткөн айдагы ушул эле көрсөткүчө салыштырганда бир аз, 1 АКШ доллары үчүн 68,6538 сомдон 69,1565 сомго чейин (+0,7 пайыз) жогорулагандыгы байкалган. Мында, рынок катышуучулары тарабынан валютаны сунуштоо көлөмүнүн көбөйүшү, негизинен, банктардын конвертациялоо операцияларынын натыйжасында алынган доллардын эсебинен; акча которуу системалары боюнча өлкөгө келип түшкөн валюта көлөмүнүн жана депозиттердин эсебинен түптөлгөн.

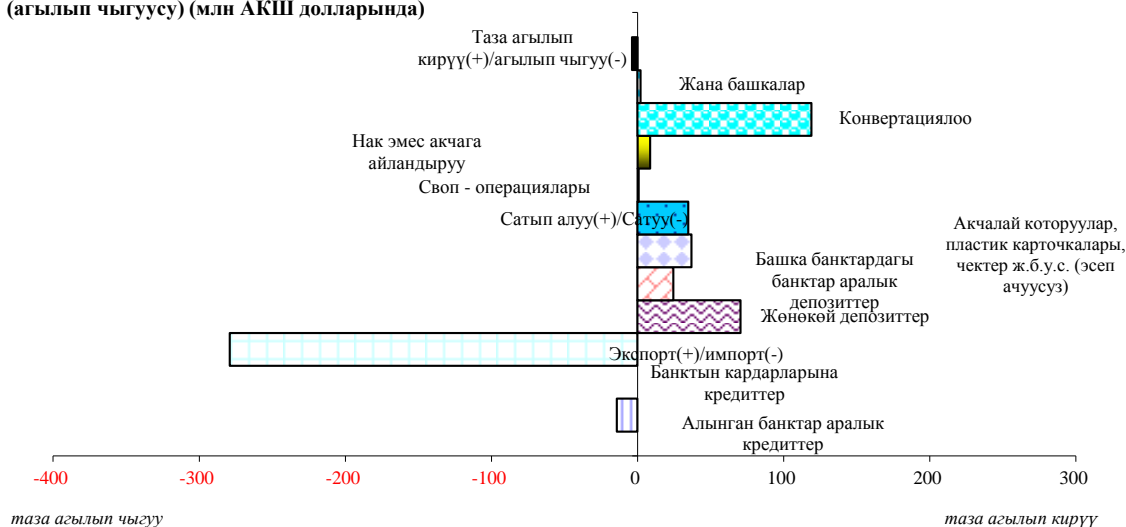
Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операцияларынын жалпы көлөмү өткөн айдагы тиешелүү көрсөткүчкө салыштырганда 6,7 пайызга, 34,3 млрд сомго чейин төмөндөгөн, бул, алмашуу бюролорунун нак операциялар көлөмүнүн 12,9 млрд сомго чейин (-13,9 пайыз), коммерциялык банктардын нак операциялар көлөмүнүн 6,7 пайызга, 17,2 млрд сомго чейин төмөндөшү менен шартталган, ошол эле учурда коммерциялык банктардын нак эмес операцияларынын ишкердик жигердүүлүгүнүн 4,2 млрд сомго чейин (+25,7 пайыз) жогорулоосу байкалган.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү өткөн айдагы тиешелүү көрсөткүчкө салыштырганда 22,9 пайызга, 53,3 млн АКШ долларына чейин жогорулаган, бул, коммерциялык банктар ортосунда операциялар көлөмүнүн 45,6 пайызга, 23,6 млн АКШ долларына чейин төмөндөшүнөн улам келип чыккан. Мында, кароого алынган мезгил ичинде Улуттук банк 29,7 млн АКШ долларына чет өлкө валютасын сатуу боюнча валюталык интервенцияларды жүргүзгөн.

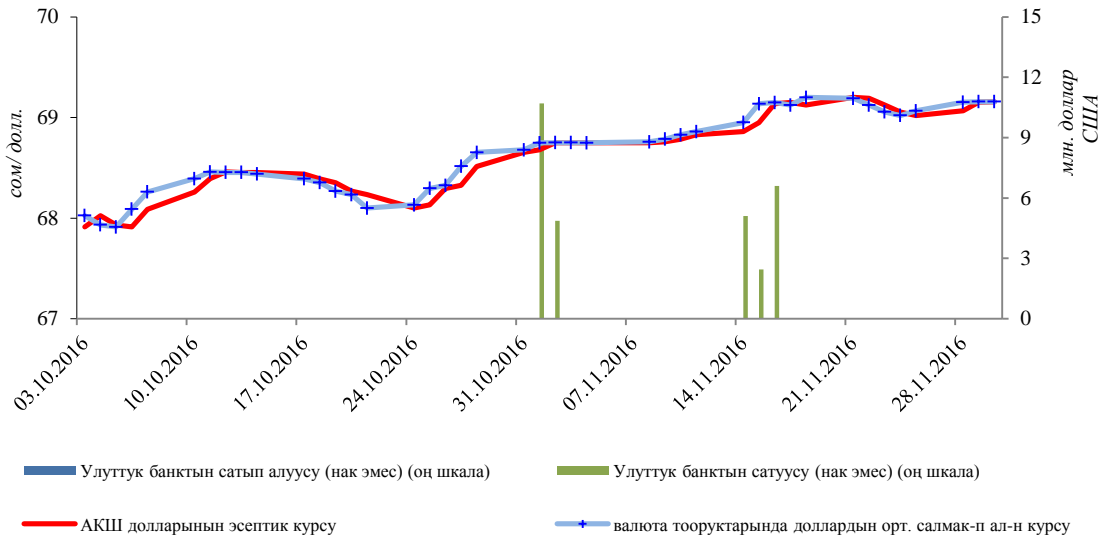
Кароого алынган мезгилде Улуттук банк коммерциялык банктар менен своп-операцияларды ишке ашырган эмес.

Негизги валюта түрлөрү ар тараптуу катары мүнөздөлгөн. Мында, ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндөгү валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүчө бөлүштүрүлгөн: АКШ долларында ишке ашырылган операциялардын салыштырма салмагы 62,9 пайызды (+2,7 пайыздык пункт), евродо ишке ашырылган операциялардын үлүшү – 2,6 пайызды (+0,1 пайыздык пункт), орус рублинде ишке ашырылган операциялардын үлүшү - 32,0 пайызды (-2,8 пайыздык пункт), казак тенгесинде – 2,4 пайызды (-0,1 пайыздык пункт) түзгөн.

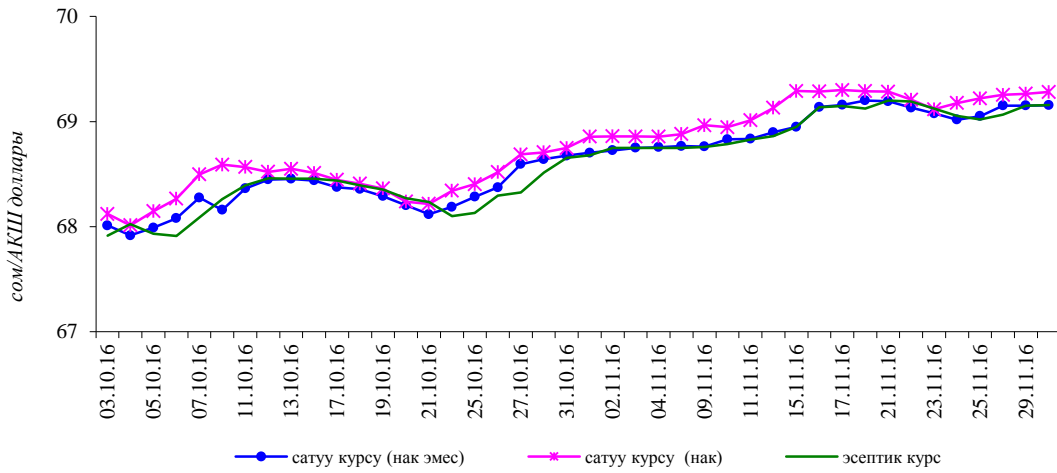
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн АКШ долларында)

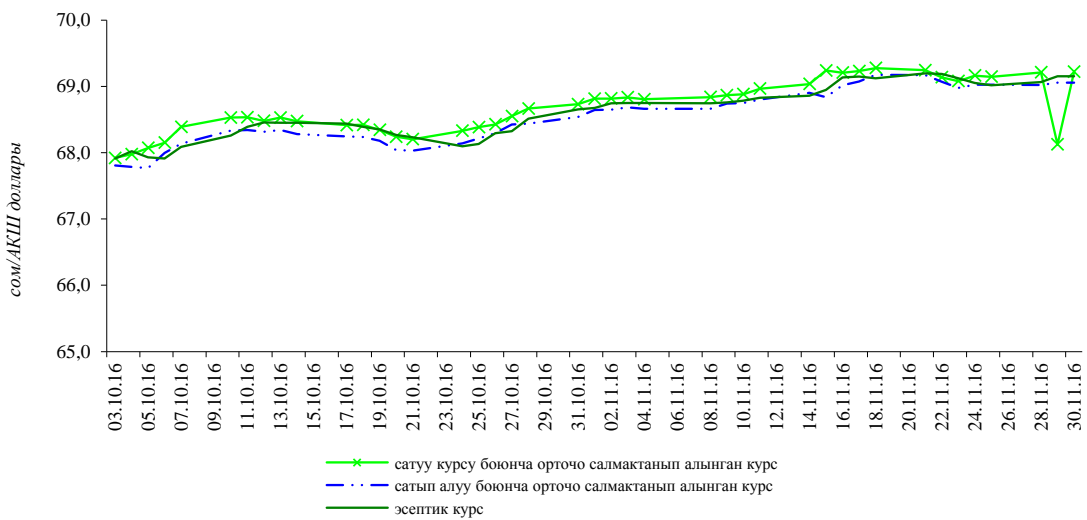
2-график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ доллар курсунун динамикасы

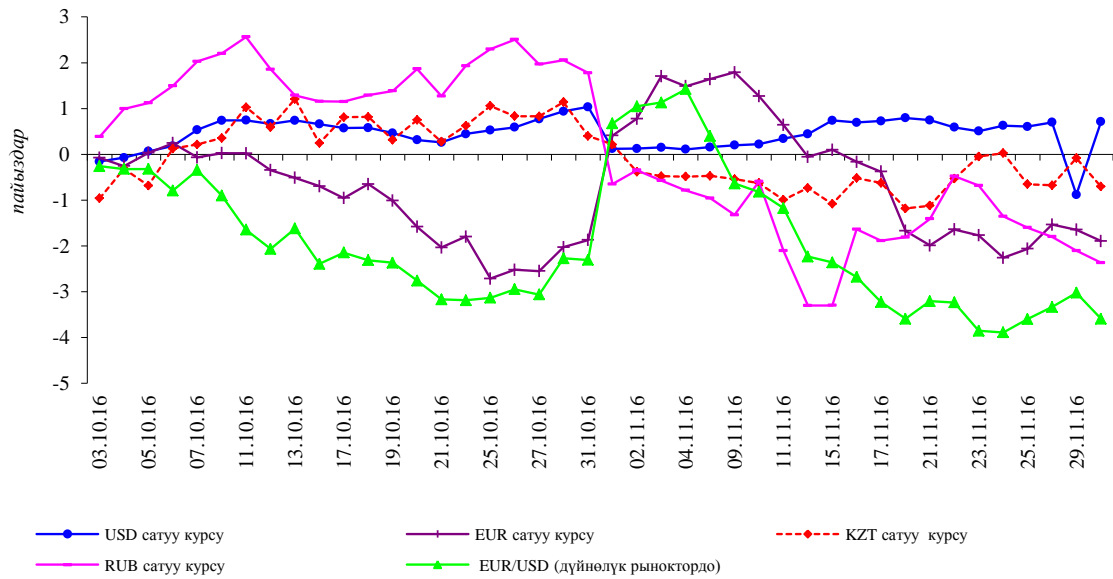
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак долларынын сатуу курстарынын динамикасы

4-график. Алмашуу бюрөлөрүндө АКШ доллар курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюрөлорунда негизги валютар курсунун, алмашуу бюрөлорунда жана дүйнөлүк рынокторунда АКШ доллар курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сом)

миң сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес		Комм. банктардын накталай		Алмаштыруу бюрөлордун накталай операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	
2015	11	40 143,6	10 092,7	25,1	18 153,4	45,2	11 897,5	29,6
	12	39 459,8	11 371,5	28,8	17 816,2	45,2	10 272,0	26,0
2016	01	28 883,0	9 561,2	33,1	12 989,0	45,0	6 332,7	21,9
	02	26 720,6	4 964,7	18,6	12 616,1	47,2	9 139,8	34,2
	03	32 735,6	8 112,3	24,8	14 513,1	44,3	10 110,3	30,9
	04	32 370,0	4 969,6	15,4	15 331,1	47,4	12 069,3	37,3
	05	27 596,3	2 419,6	8,8	15 191,9	55,1	9 984,7	36,2
	06	36 827,9	5 009,8	13,6	17 788,5	48,3	14 029,6	38,1
	07	34 708,9	5 748,0	16,6	16 374,1	47,2	12 586,9	36,3
	08	42 431,9	4 698,6	11,1	21 022,2	49,5	16 711,2	39,4
	09	38 716,7	4 607,9	11,9	18 969,7	49,0	15 139,1	39,1
	10	36 794,2	3 323,4	9,0	18 462,2	50,2	15 008,6	40,8
	11	34 313,4	4 179,0	12,2	17 218,0	50,2	12 916,3	37,6

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалент)

млн. сом

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү		АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар	
		көлөм		көлөм		көлөм		көлөм		көлөм		көлөм	
		үлүш		үлүш		үлүш		үлүш		үлүш		үлүш	
2015	11	40 143,6	26 486,8	66,0	1 800,3	4,5	10 904,1	27,2	943,7	2,4	8,8	0,0	
	12	39 459,8	27 773,3	70,4	1 671,4	4,2	9 152,8	23,2	853,2	2,2	9,0	0,0	
2016	01	28 883,0	21 810,2	75,5	1 118,8	3,9	5 575,1	19,3	372,2	1,3	6,7	0,0	
	02	26 720,6	17 106,1	64,0	1 760,9	6,6	7 329,6	27,4	504,9	1,9	19,1	0,1	
	03	32 735,6	21 311,8	65,1	1 562,5	4,8	9 218,0	28,2	636,7	1,9	6,7	0,0	
	04	32 370,0	19 847,0	61,3	694,8	2,2	11 181,0	34,5	637,0	2,0	10,2	0,0	
	05	27 596,3	16 058,9	58,2	590,7	2,1	10 351,6	37,5	584,7	2,1	10,4	0,0	
	06	36 827,9	21 745,2	59,1	675,5	1,8	13 751,6	37,3	645,8	1,8	9,9	0,0	
	07	34 708,9	20 702,2	59,6	863,5	2,5	12 356,2	35,6	773,9	2,2	13,1	0,0	
	08	42 431,9	24 457,1	58,1	942,2	1,7	15 542,0	38,9	1 466,0	1,3	24,6	0,0	
	09	38 716,7	22 917,0	59,7	892,6	1,9	14 050,4	37,9	843,2	0,5	13,5	0,0	
	10	36 794,2	22 164,2	60,2	920,4	2,5	12 791,7	34,8	904,8	2,5	13,0	0,0	
	11	34 313,4	21 600,1	62,9	896,8	2,6	10 984,6	32,0	818,1	2,4	13,7	0,0	

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курсун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2015	11	75,9000	80,5792	1,1458	0,2471	8,9%	5,0%	5,8%	-1,0%
	12	75,8993	83,0073	1,0414	0,2236	0,0%	3,0%	-9,1%	-9,5%
2016	01	75,8826	82,6665	1,0094	0,2078	0,0%	-0,4%	-3,1%	-7,1%
	02	74,2525	81,8337	0,9888	0,2123	-2,1%	-1,0%	-2,0%	2,2%
	03	70,0158	79,2439	1,0356	0,2037	-5,7%	-3,2%	4,7%	-4,1%
	04	68,4200	77,8483	1,0635	0,2086	-2,3%	-1,8%	2,7%	2,4%
	05	68,2986	76,0471	1,0335	0,2027	-0,2%	-2,3%	-2,8%	-2,8%
	06	67,4860	74,6530	1,0502	0,1992	-1,2%	-1,8%	1,6%	-1,7%
	07	67,9699	75,4364	1,0137	0,1930	0,7%	1,0%	-3,5%	-3,1%
	08	68,8260	76,9853	1,0575	0,2031	1,3%	2,1%	4,3%	5,2%
	09	67,9346	76,1853	1,0756	0,2027	-1,4%	-1,0%	1,3%	-0,3%
	10	68,6538	74,8704	1,0914	0,2062	1,1%	-1,7%	1,5%	1,7%
	11	69,1565	73,2575	1,0648	0,2033	0,7%	-2,2%	-2,4%	-1,4%

4-таблица. Алмашуу бирлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2015	11	0,3%	0,5%	0,3%	1,2%	0,3%	0,3%	0,5%	0,8%	8,4%	4,6%	4,3%	-0,7%
	12	0,3%	0,5%	0,5%	1,4%	0,0%	0,1%	0,3%	0,8%	0,5%	3,2%	-8,5%	-9,1%
2016	01	0,3%	0,6%	0,6%	1,9%	0,0%	0,1%	0,8%	0,7%	-0,3%	-0,3%	-3,7%	-7,2%
	02	0,3%	0,6%	0,6%	1,3%	0,3%	0,4%	0,6%	0,4%	-3,0%	-2,2%	-2,6%	2,1%
	03	0,2%	0,6%	0,5%	1,1%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	-6,2%	-3,0%	4,7%	-3,2%
	04	0,3%	0,6%	0,6%	1,0%	0,3%	0,3%	0,6%	0,3%	-0,8%	-0,3%	2,2%	3,2%
	05	0,2%	0,6%	0,5%	1,1%	0,1%	0,1%	0,5%	0,3%	-0,2%	-2,5%	-0,5%	-3,8%
	06	0,1%	0,6%	0,4%	0,9%	0,1%	0,1%	0,5%	0,2%	-1,3%	-1,7%	1,4%	-1,2%
	07	0,0%	1,1%	1,4%	1,4%	0,1%	0,3%	1,4%	1,4%	0,9%	0,4%	-1,7%	-3,5%
	08	0,4%	0,9%	0,9%	2,9%	0,1%	0,3%	0,3%	0,3%	1,3%	1,3%	3,9%	4,7%
	09	0,3%	0,9%	0,8%	2,1%	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	-1,4%	0,3%	0,8%	0,5%
	10	0,3%	1,2%	0,8%	2,2%	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	1,0%	-1,9%	1,8%	0,4%
	11	0,1%	0,8%	0,8%	1,9%	0,1%	0,3%	0,3%	0,2%	0,7%	-1,9%	-2,4%	-0,7%